

**Uchwała Nr IV(16)2010
Rady Gminy Mycielin
z dnia 29 grudnia 2010 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Mycielin na rok 2011

Na podstawie art.6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.u. z 2005r Nr 180 poz. 1493 z póź. zm.) **Rada Gminy Mycielin uchwala , co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Mycielin na rok 2011 w brzmieniu załącznika nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Przyjmuje się harmonogram wydatków na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie Gminy Mycielin na rok 2011 w brzmieniu załącznika nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long vertical stroke, located in the bottom right corner of the page.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE GMINY MYCIELIN NA ROK 2011

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362)

Wstęp

Przemoc w rodzinie, zwana też przemocą domową, to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciwko członkom rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga współpracy i współdziałania placówek zajmujących się pomocą rodzinie i dziecku oraz służb odpowiedzialnych za nasze bezpieczeństwo. Współpraca dotyczyć powinna wszystkich aspektów problemu, poczynając od jego diagnozy, poprzez odpowiednie interwencje, a następnie łagodzenie i terapię urazowych skutków domowego znęcania.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tworzy się „**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Mycielin**”, w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, zwanym dalej **Programem**. Zawiera on podstawy prawne działania, zasady działania, cel główny, zadania, szczegółowe działania. Wymienia założenia i realizatorów Programu. Program przedstawia też charakterystykę przemocy w rodzinie.

Definicja przemocy

Definicja zawarta w art. 2 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowi, że przemoc w rodzinie to „ **Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w punkcie 1 ustawy a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą**” . Definicja ta nie

wyczerpuje wszystkich znamion przemocy, nie mieści się w niej przemoc ekonomiczna.

Rodzaje i typy przemocy

Szerokie ujęcie zjawiska pozwala wyodrębnić

1. typ przemocy, w której sprawcami są dorośli: przemoc wobec partnerki/partnera, przemoc wobec dziecka.
2. typ przemocy, której sprawcami są dzieci; przemoc wobec rodziców, przemoc wobec rodzeństwa.
3. typ, w którym sprawcami mogą być dorośli i dzieci: przemoc wobec osób w podeszłym wieku.

Odzwierciedla to fakt, iż wzorce agresywnego zachowania mogą być przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Zasady działania Programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wywierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa:

1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2. Zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
3. Zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program oparty jest na zasadach:

1. Wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i Kościoła oraz także innych organizacji, środowisk fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, występowania jej negatywnych następstw.
2. Jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności tych osób.
3. Szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Cel główny Programu

Celem głównym Programu jest zmniejszenie rozmiaru przemocy w rodzinach poprzez:

1. Systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy,
2. Zwiększenie dostępności pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, skuteczności ochrony ich praw,
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,

4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Zadania instytucji powołanych do niesienia pomocy ofiarom przemocy w rodzinie

Pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają obowiązek świadczyć: gmina, Policja, pomoc społeczna, służba zdrowia, szkoły. Sądy, kuratorzy.

1. Gmina

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

1. Tworzenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
 2. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym,
 3. Zespół interdyscyplinarny powołuje Wójt Gminy,
 4. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:
 - jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
 - gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - Policji,
 - oświaty,
 - ochrony zdrowia,
 - organizacji pozarządowych.
 5. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
 6. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - poradnictwo psychologiczne w czterech szkołach: w Mycielinie, Dzierzbinie, Kościelcu i Korzeniewie,
 7. Prowadzenie Punktu konsultacyjnego ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 8. Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- Na terenie Gminy Mycielin funkcjonują służby, które w zakresie swoich kompetencji mają zadanie przeciwdziałać przemocy w rodzinie są przede wszystkim:
- Punkt konsultacyjny ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - Komisariat Policji,
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Specjalistyczne Poradnictwo Psychologiczne w czterech Szkołach,
 - Placówki Oświatowe.

Zadania związane z udzielaniem rodzinom, w których występuje problem alkoholowy oraz przemoc w rodzinie, pomocy psychologicznej, prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą są zadaniami własnymi gminy i realizowane będą przez Gminną Komisję Przeciwdziałania Alkoholizmowi, mówi o tym ustawa oraz Gminny

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespół Interdyscyplinarny, o którym mówi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie który będzie powołany od lutego 2011r oraz Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Prowadzenie punktu konsultacyjno- informacyjnego oraz pomoc psychologiczną dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych i rodzin dotkniętych przemocą (specjalistyczne poradnictwo psychologiczne).

2. Policja

Policja jest zobowiązana do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. To właśnie policjanci najczęściej interweniują bezpośrednio w sytuacji przemocy.

Do podstawowych zadań Policji zawartych w art.1 ust. 2 pkt. 1, 2,3 Ustawy o Policji należą m.in. :

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi,
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Policja jest jedyną instytucją, która może interweniować przez całą dobę, dlatego też interwencja taka powinna wprowadzić w rodzinie istotne zmiany, przede wszystkim ujawnienie przemocy, przerwanie izolacji rodziny, wyrównanie dysproporcji sił pomiędzy sprawcą a ofiarą oraz umożliwienie ofiarom ciągłego wsparcia przedstawicieli różnych służb. Policja przyjmuje zawiadomienia o przestępstwie, poucza o przysługujących ofierze prawach, informuje o placówkach niosących pomoc pokrzywdzonym, tj. schroniskach, punktach interwencyjnych, poradnictwie psychologicznych, prawnym, pomocy społecznej.

3. Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom, rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także postępowaniu tych sytuacji. Każda z tych sytuacji może sprzyjać występowaniu przemocy lub z niej wynikać.

Pracownik socjalny w ramach swoich obowiązków:

- przeprowadzić wywiad środowiskowy, umożliwiający diagnozę sytuacji
- przygotować plan pomocy
- udzielić pomocy finansowej, prawnej, psychologicznej
- w przypadku stwierdzenia przemocy, skierować do odpowiednich instytucji zajmujących się przemocą, umieścić w schronisku (jeżeli osoba doznająca przemocy czuje się zagrożona ze strony sprawcy) oraz za zgodą osoby poszkodowanej zwrócić się do Policji o pomoc,

- udzielić pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i innych,
- prowadzić „Niebieska Kartę”

4. Służba zdrowia

Zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta, a ponieważ przemoc często towarzyszą wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego i psychicznego, dlatego też zjawisko przemocy w rodzinie kwalifikuje się do zakresu objętego świadczeniami zdrowotnymi. Zgodnie z ustawą o zawodzie lekarza ma on obowiązek poinformowania władz o określonych okolicznościach, czyli o podejrzeniu wystąpienia przestępstwa. Może również wydać zaświadczenie o odniesionych obrażeniach (obdukcja), podać informacje o możliwościach szukania pomocy.

Szczegółowe działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie z następującym zakresem działań:

1. Analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe i wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemocy domowej,
2. Przyjmowanie wszystkich wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchomienie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
3. Tworzenie własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy domowej, takich jak: notatki służbowe wynikające z obserwacji, rozmów z osobami, protokołów z rozmów z ofiarami przemocy domowej i członkami ich rodzin,
4. Prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie zgodnie z zapisami „Niebieskiej Karty”
5. Występowanie do Komisariatu Policji z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych lub o podjęcie innych działań prewencyjnych w sprawach gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie
6. Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w kompleksowym programie korekcyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie,
7. Inicjowanie podejmowania natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc,
8. Monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy domowej,
10. Nawiązanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji w celu ułatwienia przepływu informacji.

Założenia programu

1. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Mycielin wobec zjawiska przemocy.
2. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy

3. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.
4. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
5. Zawarcie porozumień pomiędzy służbami i instytucjami w sprawie skutecznej realizacji wypracowanych procedur.
6. Umożliwienie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy podmiotami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Realizatorzy programu

1. Głównymi realizatorami Programu są: Urząd Gminy Mycielin, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, terapeuta prowadzący punkt konsultacyjny w Słuszkowie, Komisariat Policji w Korzeniewie, Placówki Oświatowe, Ośrodek Zdrowia , punkt konsultacyjno-informacyjny (poradnictwo psychologiczne).

Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Jeszcze do niedawna uważano, że przemoc domowa występuje rzadko i wyłącznie w rodzinach patologicznych , a agresję pomiędzy członkami rodziny uważano za jedną z wielu normalnych form zachowania w codziennym życiu. Przemoc stosowana przez dorosłą osobę wobec bliskich (w tym dzieci), postrzegana była jako akceptowany sposób sprawowania nad nimi władzy i kontroli. Na gruncie prawa i polityki społecznej podejmowano próby wyróżnienia przemocy społecznie akceptowanej i nadużywanie przemocy, czyli niewłaściwej co znacznie utrudniało rozpoznanie problemu. Dostrzeżono, że przemoc w rodzinie należy traktować jako problem społeczny.

Diagnoza potrzeb i zasobów.

W listopadzie 2010r przeprowadzono diagnozę problemów przemocy w czterech Szkołach na terenie Gminy Mycielin na podstawie ankiety dla uczniów. /ankieta ta zawierała pytania dotyczące ewentualnych różnych rodzajów zachowań agresywnych w szkole podstawowej w klasach V i VI oraz uczniów gimnazjów w klasach I i III/,

Z przeprowadzonych badań w szkole podstawowej , gdzie objęto 92 uczniów klas V i VI wynika, że zdecydowana większość uczniów czuje się bezpiecznie w szkole 92% /85osób/, a 8% / 7 osób/ nie czuje się bezpiecznie.

Poczucie bezpieczeństwa, które uczniowie odczuwają w szkole może wynikać z faktu, iż trzy szkoły podstawowe liczą zaledwie 319 uczniów. Żaden uczeń nie jest w szkole anonimowy, nauczyciele znają każdego ucznia. Ponadto, wszyscy uczniowie znają się nawzajem.

50% /46 osób/ ankietowanych stwierdza niski poziom agresji i przemocy wśród uczniów, 18% /17osób/ nie dostrzega zachowań agresywnych i przemocy w szkole w szkole, zaledwie 9% /8 osób/ stwierdziła wysoki poziom zachowań agresywnych i przemocy, a 23% /21 osób/ nie ma zdania na ten temat.

Wśród różnych zachowań stwarzających zagrożenia najczęściej wymieniano: wulgarnych słów, rozpowiadanie kłamstw, popchnięcia, szturchnięcia, wyśmiewanie.

Zdecydowana większość uczniów 74% /68 osób/ może porozmawiać o zagrożeniach z wychowawcą, na drugim miejscu uczniowie wymieniali dyrektora szkoły 39% /36 osób/na trzecim miejscu pozostałych nauczycieli 18% /17 osób/, a 8%/ 9 osób/ wymieniło rodziców. Świadczy to o dobrych relacjach między nauczycielami i kadrą pedagogiczną a także o dużym zaufaniu, jakim dzieci darzą osoby nauczycieli i rodziców.

Większość badanych respondentów 82%/ 75 osób/ stwierdziło, że działania podejmowane w szkole w celu zmniejszenia agresji – przemocy – są skuteczne.

Wnioski do dalszej pracy:

1.Wychowawcy klas i pozostali nauczyciele powinni często rozmawiać z uczniami na temat ewentualnego występowania różnych rodzajów zachowań agresywnych i poczucia bezpieczeństwa. W przypadku stwierdzenia jakiś konfliktów dorośli powinni natychmiast zdecydowanie reagować, dążyć do wyjaśnienia problemu i sformułowania pouczenia wychowawczego.

2.Szkoła ustawicznie powinna współpracować z rodzicami, w celu rozpoznania ewentualnych zagrożeń. Rodzice mają bowiem szeroką wiedzę na ten temat, ponieważ to właśnie ich dzieci darzą największym zaufaniem i z nim najczęściej szczerze rozmawiają.

3.W czasie dyżurów międzylekcyjnych nauczyciele powinni zwracać uwagę na zachowanie uczniów w toaletach szkolnych.

**Harmonogram wydatków na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałaniu
Przemocy w Rodzinie
w 2011 r.**

Zadanie	Koszt realizacji
1. Realizacja zajęć psychoedukacyjnych, warsztatów psychologicznych i programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych w czterech szkołach: w Mycielinie, Dierzbinie, Kościelcu, i Korzeniewie Specjalistyczne Poradnictwo Psychologiczne.	14 400,00 zł
Zorganizowanie schronienia dla ofiar przemocy i realizowanie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy w rodzinie	1.600,00 zł

